

Ali ŞENER

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. tarafından, İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti olması nedeniyle hazırlanan "İstanbul'un Yüzleri" dizisinin yirmi dokuzuncu kitabı olarak, "İstanbul'un 100 Grafik Tasarımcısı ve İllüstratörü" başlıklı bir kitap yayımlandı.

İstanbul'un 100 Grafik Tasarımcısı ve İllüstratörü

Grafik tasarım disiplini, ülkemizde üzerine sıklıkla 'yazılan' bir alan değil. Tasarımcı monografileri de dahil edildiğinde, grafik tasarım ile ilgili bugüne değin yayımlanmış Türkçe 'kitap'ların sayısı, iki elin parmaklarını geçmeyecektir. Bu ortamda, ülkemiz grafik tasarım disiplininin belleğine katkıda bulunma olasılığı taşıyan her yeni kitap merakla karşılanıyor. Bu nedenle "İstanbul'un 100 Grafik Tasarımcısı ve İllüstratörü" adlı yayın da kitap raflarında yerini alır almaz beklediği ilgiyi gördü.

"İstanbul'un 100'leri" kitap dizisinin bir parçası olan söz konusu yayın, dizinin tarif ettiği genel çerçevenin özelliklerini taşıyan tematik bir araştırma. İstanbul'u eksene alan söz konusu çerçevede, grafik tasarımcılar ve illüstratörler "İstanbul'un 100 Grafik Tasarımcısı ve İllüstratörü" adlı eserle dizideki yerlerini almışlar.

Kitabın yazarı, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü öğretim görevlisi **Ömer Durmaz**. Kitabın yayın danışmanı ise tasarım dünyasının yakından tanıdığı bir usta olan **İlhan Bilge**. Yapımını **Gültekin Çizgen Sanatsal Hizmetler**'in üstlendiği yayınının tasarımcılarına **Tuğrul Peker** ve **Eray Kula**. Kitabın araştırma sürecine başta **İlhan Bilge** olmak üzere **Sadık**

Karamustafa, Yener Çakmak, Firuz Aşkın, Sait Maden gibi değerli tasarımcı ve araştırmacılar bilgi ve belgeleriyle katkıda bulunmuşlar ve ortaya 700'e yakın görselin yer aldığı 240 sayfalık bir kitap çıkmış.

Kitabın sunuş yazısında da belirtildiği üzere, yayının amacı: "Geleceğe bırakılacak önemli bir çalışma olarak, disiplinin belleğinin oluşumuna katkıda bulunmak; ileride Türkiye grafik tasarımı üzerine yapılacak çalışmalara kaynak sağlayacak nitelikte" olmak. Grafik tasarımın ve illüstrasyonun Türkiye'deki tarihiyle ilgili kazı çalışmalarının öncülerinden biri olan söz konusu çalışmayla, bundan sonraki araştırmalar için de kaynak olacak önemli bulgu ve belgelere erişilmiş.

Yayın, grafik tasarım ve illüstrasyonun Türkiye'deki serüveninde "tarihsel süreçte" öne çıkan aktörleri inceliyor. Bu yayınlara pek çok kişiyi tanıma, tanıdıklarınızla ilgili de bilgilerinizi gözden geçirme şansı buluyoruz. Grafik tasarım ve illüstrasyona dair Türkiye'deki önemli gelişmelerin bilgisini ediniyoruz. Kitabın yanıtladığı sorulardan bazıları şunlar: "Grafik adıyla ilk dersi kim vermiş?"; "Özgün baskiresim deyimini kim bulmuş?"; "İlk kadın resimlemecimiz kimmiş?";

"Cumhuriyet döneminin başlangıcında yurtdışına grafik eğitimi almaya kimler gönderilmiş?"; "Bilinen ilk grafik tasarım kitabını kim yazmış?"; "Billur Tuz, Tamek, Ziraat Bankası gibi önemli kurumların logolarını kimler tasarlamış?"; "İhap Hulusi Görey'den de önce afiş sergisini kim açmış?";... gibi birçok sorunun yanıtı, kitapta yer alan 100 kişinin hikâyelerinde gizli!

Kitabın önsözünde, kitapta yer alan 100 kişiyle ilgili editoryal kurgu için şu söyleniyor: "Bu kitabın amacının İstanbul'un 'en iyi' 100 grafik tasarımcısını ve illüstratörünü listelemek olmadığını özellikle belirtmek isteriz. Kitabın adı böyle bir algılamaya yol açıyorsa da, 'İstanbul' üzerinden oluşturulacak bir seçkinin pek çok kurgusu olabilir... Bu eseri hazırlarken en iyi 100'ü seçmeye çalışmak ve kendimizi iyi grafik tasarımcı terazisi olmaya zorlamak yerine başka bir tercih yaptık. İstanbul'un tarihsel sürecini 10 yıllık üretim dönemlerine böldük ve kitapta bu aralıklarda öne çıkan, dönemini simgeleyen ya da temsil eden 'tasarımların' sahiplerine yer verdik..."

Grafik tasarımın Türkiye'deki gelişimiyle ilgili önemli bilgilere ulaşmamızı sağlayan kitap, www.grafikkitaplari.com web sitesi üzerinden temin edilebilir (Liste fiyatı 20 TL).

